

Sygnatura akt VI Ka 872/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **29 stycznia 2014** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Mierz

Sędziowie SO Grażyna Tokarczyk (spr.)

SO Bożena Żywioł

Protokolant Kasandra Richter

przy udziale Elżbiety Ziębińskiej

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2014 r.

sprawy **A. K.** ur. (...) w K.,

syna P. i W.

oskarżonego o przestępstwo z art. 13§1 kk w zw. z art. 279§1 kk i art. 288§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 64§1 kk na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 13 maja 2013 r. sygnatura akt II K 860/12

na mocy art. 437 kpk, art. 439 § 1 pkt 10 kpk, art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze

1) uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Zabrze;

2) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. Z. kwotę 516,60 zł (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) w tym 23% podatku VAT, tj. 96,60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym przed sądem okręgowym.

Sygn. akt VI Ka 872/13

UZASADNIENIE

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 13 maja 2013 roku wniósł oskarżony, zarzucając obrazę przepisów postępowania, mianowicie art. 7 kpk oraz błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia.

Dokonując instancyjnej kontroli zaskarżonego wyroku, niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji oskarżonego, Sąd Okręgowy dostrzegł konieczność uchylecia tego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania z uwagi na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 10 kpk.

Wskazać należy, że już na etapie postępowania przygotowawczego, mając na względzie oświadczenie oskarżonego dotyczące jego stanu zdrowia, powstały uzasadnione wątpliwości co do poczytalności oskarżonego, w związku z powyższym prokurator zwrócił się o wyznaczenie dla A. K. obrońcy z urzędu i jednocześnie postanowił o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłych lekarzy psychiatrów. Zarządzeniem z dnia 6 czerwca 2012 roku (k. 80), na podstawie art. 79 § 1 pkt 3 kpk, wyznaczono dla A. K. obrońcę z urzędu w osobie adw. D. T.. W dniu 13 czerwca 2012 roku wpłynęła opinia sądowo – psychiatryczna dotycząca stanu zdrowia psychicznego i poczytalności oskarżonego (k. 81 – 82). Biegli lekarze psychiatrzy rozpoznali objawy psychopatologiczne świadczące o nieznacznym uszkodzeniu ośrodkowego układu nerwowego w postaci łagodnych zaburzeń funkcji poznawczych, zaburzeń koncentracji uwagi oraz rozwlekłości myślenia. We wnioskach biegli stwierdzili, że w czasie popełnienia zarzucanego czynu A. K. miał w stopniu nieznacznym ograniczoną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i w stopniu nieznacznym ograniczoną zdolność pokierowania swoim postępowaniem. Stwierdzono przy tym organiczne zaburzenia osobowości, wskazując, że stan zdrowia psychicznego A. K. pozwala mu na udział w czynnościach procesowych w obecności obrońcy. Akt oskarżenia w niniejszej sprawie wpłynął do Sądu Rejonowego w dniu 11 września 2012 roku. W dniu 20 września 2012 roku wydano zarządzenia o cofnięciu wyznaczonego dla oskarżonego obrońcy z urzędu (k. 331). W toku całego postępowania sądowego przed sądem I instancji oskarżony występował bez obrońcy.

Biorąc pod uwagę treść opinii sądowo – psychiatrycznej, w której biegli zdiagnozowali organiczne zaburzenia osobowości oraz wyraźnie orzekli, że oskarżony może brać udział w czynnościach procesowych w obecności obrońcy – definitywnie istniały podstawy, aby uznać, że zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności oskarżonego, co najmniej w czasie postępowania. Przytoczyć tu można pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2010 roku, sygn. I KZP 6/10, publ. OSNKW 2010/8/65, Prok.i Pr.-wkł. 2010/10/3, Biul.SN 2010/7/17-18, zgodnie z którym bezwzględna przyczyna uchylenia orzeczenia - o której jest mowa w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. w zw. z art. 79 § 1 pkt 3 k.p.k., a nadto w zw. z art. 79 § 4 k.p.k. - zachodzi, gdy w postępowaniu przed sądem oskarżony nie miał obrońcy lub obrońca nie brał udziału w czynnościach, w których jego udział był obowiązkowy wówczas, gdy: biegli lekarze psychiatrzy stwierdzili, iż sprawca nie mógł w czasie czynu rozpoznać jego znaczenia lub pokierować swoim postępowaniem (art. 31 § 1 k.k.), a także gdy stwierdzili, że w czasie popełnienia przestępstwa jego zdolność rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania postępowaniem była w znacznym stopniu ograniczona (art. 31 § 2 k.k.), a także wówczas, gdy biegli wprawdzie nie stwierdzili zniesionej lub ograniczonej w stopniu znacznym poczytalności sprawcy tempore criminis, ale organ procesowy nadal ma wątpliwości w tej kwestii i podejmuje dalsze czynności, zmierzające do zweryfikowania zasadności tych wątpliwości; albo nie zachodzą wprawdzie okoliczności wymienione wyżej, ale z opinii biegłych lekarzy psychiatrów wynika, że ze względu na stan zdrowia psychicznego oskarżonego tempore procedendi nie jest on w stanie brać udziału w postępowaniu lub, co najmniej, nie może bez pomocy obrońcy prowadzić rozsądnej obrony.

Stwierdzić trzeba, że cała rozprawa w sprawie przeciwko A. K. została przeprowadzona bez udziału obrońcy, pomimo że Sąd I instancji, w świetle materiałów zgromadzonych w sprawie, a konkretnie treści opinii sądowo – psychiatrycznej, powinien był powziąć wątpliwość co do poczytalności oskarżonego, co jednoznacznie świadczy o naruszeniu art. 79 § 1 pkt 3 kpk.

Uchybienie to pociągnęło za sobą konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W postępowaniu ponownym w pierwszej kolejności Sąd Rejonowy zobligowany będzie zatem do ustanowienia dla A. K. obrońcy z urzędu. Następnie zaś, do przeprowadzenia rozprawy z udziałem tegoż obrońcy i powtórzenia postępowania w pełnym zakresie.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.